

Barraca del camí de la Font de l'Ensuliada

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Bosc de les Rovires
Emplaçament: Penya Roja, proper al Torrent Fondo
Alçada: 210 m

Coordenades:

Latitud: 41.399813
Longitud: 1.94435117
UTM Est (X): 411756
UTM Nord (Y): 4583679

Classificació

Número de fitxa: 08068 - 309
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Popular
Segle: XIX - XX
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: El sostre ha caigut i l'enderroc ha afectat també a les parets
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari: Codi Wikipedra: 20929
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: 08067A019000140000AJ
Autoria de la fitxa: Nadia Darnoun Torres - Kuanum

Data de registre de la fitxa: dt., 30/04/2024 - 12:23

Descripció

Barraca de pedra seca, feta amb pedra sorrenca vermella (Buntsandstein o sauló). Els murs són de pedres irregulars, més treballats i de més grans dimensions els que es fan servir als brancals de la porta.

Formalment pertany al tipus: 'AM', és a dir, adossada al marge, ja que part de la seva àrea es troba adossada al marge pel costat dret.

La barraca està orientada a l'est.

La planta és rectangular, i no conserva la coberta, que era de cúpula.

La porta és del tipus 'LP', llinda plana.

Presenta les següents mides:

Exterior:

- Porta 152 x 88 x 67 cm
- Llinda 17 x 93 x 37 cm
- Alçada actual (enderroc) 200 cm

Perímetre exterior

- Planta rectangular (parets: nord 8,6 m. / est 5,1 m./ sud 6,4 m./ oest 2,4 m.) = total 22,5 metres.

Història

Cervelló és un territori amb una rica tradició d'ús de la pedra seca, una forma d'arquitectura que es basa en l'encaixament de les pedres sense l'ús de morter, aprofitant el seu propi pes.

Es podria dir que la proliferació d'aquesta tècnica constructiva a la complexa orografia del municipi ha contribuït al seu aprofitament agropecuari i la consegüent configuració del seu paisatge.

L'ús de materials locals, sovint pedres rebutjades dels mateixos camps de conreu, a voltes extreïdes de roques o pedreres properes, juntament amb la construcció manual, ha possibilitat una utilització eficient dels recursos d'aquest territori i la integració harmoniosa amb l'entorn, fins i tot un cop les construccions de pedra seca s'han anat arruïnant per falta d'ús.

La durabilitat d'aquests materials i l'escassa vegetació espontània en el lloc on es van construir aquestes obres d'arquitectura popular han contribuït de manera decisiva a la seva preservació al llarg del temps.

La tècnica de la pedra seca ha donat lloc a una gran varietat de creacions: marges, basses, recers, barraques de vinya i altres elements, contribuint a la diversitat i singularitat del paisatge.

Aquestes construccions estan documentades en zones properes des de la protohistòria; no obstant això, la seva proliferació a Cervelló es pot relacionar amb l'expansió de la viticultura a partir del segle XVIII.

L'ampliació del conreu de la vinya va provocar la necessitat d'obrir nous espais de cultiu, molts dels quals es trobaven en terrenys amb abundància de pedra calcària.

Amb l'augment de la població, aquestes terres van ser posades en producció, generant un excedent de pedra que es va aprofitar per a totes aquestes construccions populars. Les barraques no només es feien servir per a l'emmagatzematge d'eines; també al seu interior es conservava fresc el menjar i la beguda, i resultaven bons refugis per passar la nit, si calgués.

En algunes d'elles perduren elements que es podrien relacionar amb un costum apotropaic de protecció de les persones a les quals aquestes construccions servien d'aixopluc, com podria ser el "caramull", és a dir, la pedra que se situava al capdamunt de la capa de terra que cobria la volta de la barraca.

Bibliografia

COSTA SOLÉ, Roger (2019) «La pedra seca a Catalunya després del reconeixement de la UNESCO». Revista d'etnologia de Catalunya, 2019, Núm. 44, p. 229-236

GAUDIM CERVELLÓ (2022). Gaudim la pedra seca a Cervelló: guia de cabanes de pedra seca a Cervelló. Cervelló: Ajuntament de Cervelló.

Enllaços d'interès:

[Observatori del paisatge. Wikipedra. Construccions de pedra seca. Codi: 20929.](#)

